

Les dones són les grans expertes en equilibrar, des de fa molts anys, els temps de la vida quotidiana

Principals objectius de l'estudi:

- > Conèixer i analitzar els horaris dels comerços i serveis
- > Analitzar com les dones distribueixen el seu temps entre les diferents activitats que realitzen al llarg de la jornada
- > Detectar el grau de satisfacció en relació a l'oferta horària de Terrassa
- > Recollir els desitjos i propostes d'aquest sector de la població per una millora de l'organització horària de la ciutat, que repercuteixi tant en l'àmbit professional com en el domèstic.

L'estudi, de tipus qualitatiu s'ha realitzat en els barris Centre, Ègara i Roc Blanc. Tres barris amb característiques sociodemogràfiques ben diferenciades i per tant representatius de la diversitat de barris que componen el teixit urbà de Terrassa.

La primera part està dedicada a l'estudi de l'oferta horària de la ciutat a partir de l'anàlisi dels horaris dels barris Centre, Ègara i Roc Blanc. Descriu els horaris practicats pel comerç, els centres escolars i altres serveis (entitats financeres, transports, sanitat, associacions...), així com la regulació vigent dels diferents sectors, les mancances i les propostes de millora.

La segona part està dedicada a l'anàlisi de les percepcions, les opinions, els desitjos i les propostes que fan les dones adultes de Terrassa (dones de 25 a 50 anys) en relació al tema de **l'ús del temps en la seva vida quotidiana**.

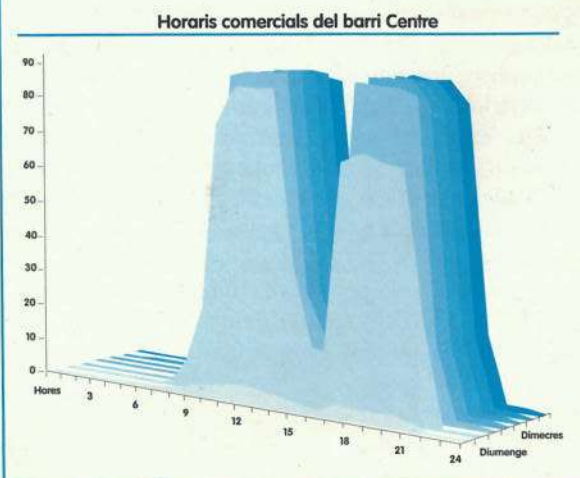
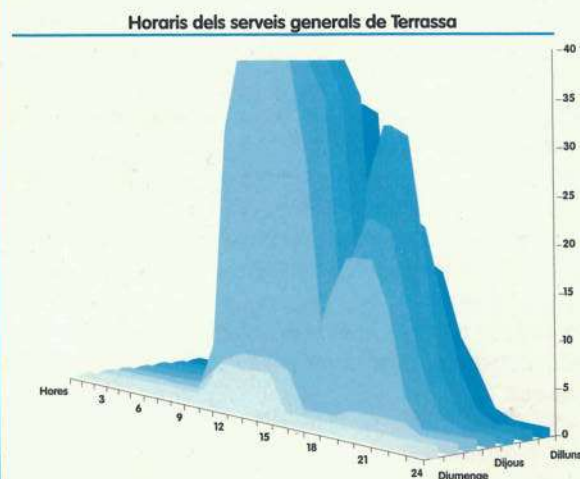
Principals conclusions

Les principals conclusions apunten que el temps dedicat al **treball productiu** és el principal de la jornada de la majoria de dones. Un aspecte clau és l'horari laboral. Valoren molt les jornades continuades, la flexibilitat en les hores d'entrada i sortida de la feina, així com la possibilitat de compensar els temps i poder disposar de permisos de manera ocasional. La principal preocupació que aflora és la dificultat per compaginar l'horari laboral amb el temps necessari per atendre la família i la llar i molt particularment per ocupar-se de fills i filles. Això

El Grup d'Estudis de Geografia i Gènere del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha elaborat, per encàrrec de la Regidoria de Promoció de la dona de l'Ajuntament i de Foment de Terrassa SA., l'estudi: **Polítiques i usos del temps a Terrassa. La visió de les dones de 25 a 50 anys**. La recerca ha estat coordinada per les professores Maria Prats Ferret i Maria Dolors Garcia Ramon, directora del Grup d'Estudis de Geografia i Gènere. Tot seguit detallem els principals objectius i les conclusions més destacades.

Nombre d'establiments o serveis oberts en cada franja horària els diferents dies de la setmana

Font: PRATS FERRET, M. & GARCIA RAMON, M.D. (coord.) (2006) "Polítiques i usos del temps a Terrassa. La visió de les dones de 25 a 50 anys" (mimeo).

**Compartir el treball domèstic,
una tasca difícil de dur a terme**

té implicacions negatives en el desenvolupament de la carrera professional o es tradueix directament en la pèrdua de la independència econòmica de les dones per les renúncies que moltes vegades fan per aconseguir arribar a tot arreu.

El treball domèstic i de cura ocupa també un temps central de la jornada. Hi ha una demanda de reconeixement i valoració d'aquest treball que durant molt temps ha restat invisibilitzat. També s'ha manifestat la necessitat de que el temps de treball domèstic sigui un temps compartit, principalment per la parella, però també per els fills i filles quan n'hi ha i l'edat ho permet. Aquest repartiment però és difícil de portar a la pràctica. Les dones joves es mostren més optimistes i les dones grans més conformistes o resignades. El recurs a l'ajuda externa a la llar, sigui pagada o sigui proporcionada per la família o les amistats és una de les principals vies per fer front a les necessitats del treball domèstic i de cura.

Desenvolupar polítiques del temps millorarà la qualitat de vida de tota la ciutadania

El temps de transport presenta dificultats d'ajustament entre els horaris dels autobusos locals i els escolars i es considera que l'oferta de transport per accedir als serveis sanitaris, les estacions de tren o els polígons industrials és insuficient. També s'han assenyalat altres aspectes més generals, susceptibles de millorar, com les hores d'inici i final del servei d'autobusos, la informació als/les usuaris/es o el preu dels bitllets.

El temps lliure és el més difícil de definir i de conquerir per part de les dones entrevistades, malgrat que reconeixen la seva importància en la qualitat de vida i la salut. Es constata una reducció radical del temps lliure quan les dones són mares, sobretot en els primers anys. Quan se superen les limitacions temporals, econòmiques, d'organització familiar... elles dediquen el temps lliure a les relacions personals, a activitats culturals, formatives i d'entreteniment, a tenir cura del propi cos, a l'esport i també a la reflexió, la solitud i la tranquil·litat, és a dir a si mateixes.

Per millorar els usos del temps seran necessàries taules de concertació a tots nivells i a totes bandes

Pel que fa al **temps nocturn** s'associa majoritàriament amb aspectes problemàtics o negatius. La ciutat de nit es percep buida, deserta, quieta i menys segura que de dia, especialment en relació a la por als altres. De resultes d'aquestes percepcions i de les informacions que reben dels mitjans de comunicació les dones s'autoimposen restriccions per sortir de nit al carrer i es priven d'aquesta experiència.

Pel que fa als **horaris dels serveis**, la impressió general és que els dels comerços són suficients, però al mateix temps aflora la preocupació per la qualitat de vida dels/de les treballadors/es del sector. L'aplicació de les noves tecnologies a la compra hauria de permetre superar algunes de les limitacions d'accés actuals.

L'opinió sobre els horaris escolars és diversa. Es destaquen dificultats en el cas de la jornada continuada, mentre que en el dia a dia es valoren positivament aspectes com el servei de menjador o els serveis d'acolliment a les escoles.

Les principals queixes són pels horaris de les entitats financeres, que es consideren massa restringits.

L'estudi acaba amb una sèrie de **recomanacions o propostes d'accions operatives** en relació als temps de la ciutat.

S'apunten diverses línies de treball, entre les que destacaríem l'impuls de taules de concertació a tots nivells i a totes bandes.

Queda clar que el tema del temps és transversal, que toca moltes àrees i aspectes de la vida quotidiana i que afecta a moltes i diverses persones, per tant millorar l'accés horari als serveis té repercussions sobre les persones, administracions o empreses que els presten, per això només es pot avançar sobre la base de l'acord compartit per tots/es els/les agents.

Fer propostes concretes ha resultat difícil, sobretot per les nostres principals interlocutores, les dones de Terrassa. Hem percebut una escassa consciència de que els temps de la ciutat i els temps diversos siguin susceptibles de ser modificats, transformats o facilitats des de les polítiques públiques o les accions sectorials. Hi ha consciència de la importància de l'organització i la gestió del temps en la vida quotidiana, es perceben i concreten els desajustaments, però hi ha una gran dificultat per trobar solucions o propostes concretes i imaginatives. Per concretar-les més caldrà fer un treball de discussió i concertació a moltes bandes.

Desenvolupar polítiques dels temps per humanitzar les estructures temporals de la ciutat i per aconseguir una quotidianitat més sostenible, és un camí nou, arriscat i complicat, però segur que contribuirà a millorar la qualitat de vida de tota la ciutadania, i no únicament de les dones, encara que elles ens han mostrat amb escreix que són les grans expertes en el tema d'equilibrar els temps des de fa molts anys.

Maria Prats Ferret
Departament de Geografia. UAB